

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
bodjenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám:
137, éjjel 488. Sörgöncím: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. JULIUS 17.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Joszimfoknál a Duna áttörte a gátat és félelmetes erővel zúdul a Nagyréten át a Temerini út felé

Vasárnap reggelig az ár már eléri a Temerini út felszínét — Lázás sietséggel folynak a munkálatok a második védelmi vonal megerősítésén — Kétezer hold termőföld veszélyben — A gáttörés pillanatában a kivezényelt katonák elsütötték fegyverüket — Tegnap estig 60 méteres rést ütött a Nagyrét felé zuhatagszerűen beömlő víz — Apatinnál is átszakadt a gát és 19.000 hold termőföld kerül víz alá — Az általános helyzet felette komoly

Amitől már napok óta rettegtek a folyam-mérnökségi és a városi mérnöki hivatal műszaki közegei, csütörtökről pentekre virradó éjjel bekövetkezett. A Duna félelmetes erővel áttörte a Joszimfoki gátat és most feltartóztatlanul nyomul a Nagyrét és a Temerini-út felé. Alig csillapodtak le a futaki erdőnél történt gátszakadás izgalmai, csütörtökön éjjel ismét riadót jeleztek a Duna töltésel felől. Pontban ejteikor átszakadt a Joszimfoki hatalmas gát, nem is gátszakadás, hanem talajtörés következtében. Az allandoan emelkedő víz ugyanis a töltés miatt elmosta a talajt és a gát egyszerűen lesüllyedt. Ugy dönt össze, mint a kártyavár. A hatalmas víztömegek most a Temerini-út felé nyomulnak, mindent elsöpörve ami útjukba kerül. Mar csak órák kérdése és a rettenetes erővel beözönlő víz eléri a Temerini-út felszínét. Nem is védekeznek már az áttörés helyen, mert a hatalmas víztömegekkel amugysem lehet megbirkózni. A műszaki közegek védekezése tehát a második védelmi vonal körül összpontosul. Kétségbeesett daccal, de törhetetlen energiával néznek farkasszemmel a pillanatról-pillanatra mindjobban közeledő hullám-tömegekkel. Többbezen álltak munkába, hogy megmentsék a várost.

Hogyan történt a gátszakadás?

A vágóhidtól a Joszimfokig terjedő töltésen éjjel-nappal őrszemek teljesítettek szolgálatot. Különösen a veszélyeztetett helyekre koncentráltak az őrk figyelme, elsősorban arra a helyre, ahol két évvel ezelőtt is benyomult a Duna, a Nagyrétre. A Joszimfok volt mindig az a kritikus hely; ahol legjobban félték a gátszakadástól. A műszaki közegek tehát ezen a veszélyeztetett helyen vették fel a harcot a rohamosan emelkedő Dunával és cementzsákokkal erősítették, javították a töltést.

Csütörtökön este is több őrszem, munkás és katona tartózkodott a töltésen, amely azonban a legutóbbi felhősszakadástól már annyira át volt ázva, hogy csak a legnagyobb elővigyázatossággal közlekedhettek az imbolygó talajon.

Éjjel fél 12 óra felé az egyik őrszemes rendőr épen ellenőrző útját végezte és körülbelül 150 méternyire távozott őrhelyéről, amikor hirtelen süppedni érezte a lába alatt a talajt. A töltés mintha magától megindult volna, egy ideig imbolygott, majd két oldalt az árkok felé csuszott. A rendőr halásápadtan segítségért kiáltott, majd visszarohtant őrhelyére, ahol ugyanakkor több munkás és katona tartózkodott. A közelben ütötte fel tanyáját Kürthy városi mérnök is, aki éjjeli inspekciónak tartotta. A mérnök nyomban a veszélyeztetett helyre irányította

a munkásokat és a kivezényelt katonaságot s amikor a töltéshez ért, legnagyobb rémületére észrevette, hogy a töltés körülbelül 6 méternyi szélességben süllyedni kezdett. Azonnal kocsikért és töltéssel töltött zsákokért küldött, de a töltés feltartóztatlanul süllyedt a víz alá.

Körülbelül 12 óra lehetett, amikor

a töltés óriási robajjal lesüllyedt és a Duna rohanva és bugva benyomult a rétre.

A munkások és a katonák is megdermedve szinte lélekzetfojta nézték a háborzongató jelenetet. Alig ocsudtak fel rémületükből, amikor a víz szinte másodpercek alatt egyszerűen magával sodorta a töltés maradványait és most már lélekzethez jutva rettenetes erővel zúdult az alacsony fekvésű rétre és kucoricásra.

— El vagyunk veszve — kiáltotta az egyik munkás és szinte önkívületi állapotban elrohant a színhelyről a töltés ellenkező irányába.

Most már senki sem gondolt többé mentésre, mindenki a saját életét féltette. Az emberekben felebredt az életöszön és a kísérletes zene hallatára, amely kilométeres távolságra szétterjedt, mindenki a menekülésben keresett menedéket. Felbomlott a rend és a disciplina, a katonák elsütötték fegyverüket és a Temerini kapu felé vonultak, ahol azonnal értesítették a rendőrségi különítményt az áttörés folyamán tamadt veszedelemről.

A Duna hömpölygő árja pedig félelmetes zúgással tördelte, szellette és nyeste a szembenálló töltés földmaradványait, összeapította és elsöpörte a gát agyagos talaját, keresztül-törte magát a puha védműveken és szakadtat-

A „Délbácska” munkatársa a gáttörés színhelyén

Tegnap reggel autóval indultunk a veszélyeztetett helyek megtekintésére. A kocsit csak lefokozott sebességgel haladhatott előre, mert a Temerini-út képe olyan, mint a harctér, amikor a katonaság a földhányásokban és lövészárkokban védelmezte veszélyeztetett pozícióját. Csak nehezen jutunk előre. Az új téglagyár felé már csak lépésben botorkálunk, mert a kocsik beláthatatlan tömege elzárja a közlekedés lehetőségét. Minden kocsin föld és zsák. A sorompó előtt rendőrszemek; itt-ott az uttesten végig kétségbeesett asszonyok, kisírt szemű gyerekek. A villamos végállomása után már kialakul a helyzet. Az uttest mentén hatalmas földbuckák, földhányások és lankadatlan szorgalommal dolgozó munkások és

lanul, borzasztó robajjal szállította rengeteg, beláthatatlan víztömeget a szunnyadó város felé...

Az első vészjel

A katonák puskaropogtatása volt az első vészjel, amely az éjszakai csendben a városba is elhallatszott. A főkapitányságon éppen Malencsics Rodolyub alkaptány tartott inspekción, amikor megszólalt a telefon. A Temerini kapu rendőri kirendeltsége jelentkezett.

— Átszakadt a Joszimfoki gát. Sürgős segítséget kérünk!

Az inspekción rendőrtisztviselő nyomban értesítette a veszedelemről Mihaldzsics Sztanoje főkapitányt és Milovanovics Milán polgármestert. Egyidejűleg a katonai hatóságokat is értesítették a gátszakadásról s csakhamar az autók és kocsik egész kolonja vonult ki a Joszimfoki gáttörés színhelyére. A hydrotechnikai osztályban az éjjeli inspekción adta ki az utasításokat:

— Nyomban hozzáfogni a második védelmi vonal kiépítéséhez. Meg kell akadályozni, a város felé özönlő víztömegek behatolását. Novisad veszélyben forog!

Még az éjszaka folyamán megindult a mentési munka. A Temerini út lakói a riadó első szavára hingrottak ágyaikból, ásót, kapát fogtak és nekigyürközve hozzáláttak a földmunkához. Mindenki dolgozott, a lakosság apraja-nagyja, mindenkiben lüktetett az ambíció, hogy résztvegyen a veszedelem elhárításán.

A Joszimfokról pedig óráról-órára érkeztek a hírmondók.

— Most már 40 méter a törés szélessége.
— 50 méter a szakadás!

Reggel 8 órakor már 60 méternyi szélességben zuhatagszerű robajjal ömlött a kiapadhatatlan Duna a város felé.

katonák. Több száz kocsit és több ezer ember egyetlen hosszú, kígyózó rajvonában. A házak mentén valóságos lövészárkok. Szlankamenác rendőrfelügyelő ingujjra ve köze dirigálja csapatját. Mindenki a saját portáját védelmezi. Töltéssel veszi körül, két-három méteres gátakat emel s szinte elmerül a köréje, a háza körül felhányt földtömegekben.

— Gyűn az árvíz nagyságos ur — mondja az egyik s tenyerébe sercentve, s mély barázdába vágja ásóját.

— Nem engedjük a portánkat — jegyzi meg a másik, aki tiszteletteljesen emeli meg kalapját, amikor mellette elhaladunk.

Az új téglagyárnál Kürthy mérnök kommandójára indul meg a munka. Ez a leg-

veszedelmesebb pont, ha itt átszakad a gát és beözönlik a Duna, a Kiszácsi- és a Temerini-ut házai kivétel nélkül víz alá kerülnek.

— Huszezer zsákot szereztünk — mondja Kürthy mérnök. Sietnünk kell a munkával, mert

vasárnap reggel már a Temerini-utnál lesz a víz.

Talyigások hadserege árasztja el az uttestet. Hordják a jó puha földet, amelyet az egymás mellé fektetett zsákokba öntik.

— Számításom szerint — mondja Kürthy mérnök — 20—30 centiméternél magasabb lesz a víz, mint az uttest. A szakadás olyan óriási, hogy hihetetlen mennyiségben önti a vizet erre mifelénk. Rajta fiúk! Siessünk!

Es ezzel máris csapata élére áll és pontosan megjelöli azokat a helyeket, ahol a töltés végigterül a széles, kényelmes uttesten, amely ma még oly biztosnak, oly szilárdnak látszik! Szinte hihetetlenül hangzik, hogy vasárnap reggelre a Duna hullámai nyaldosni fogják a kövezetet, a csillogó keramit kockákat és a jó, kemény talajt, melyen most már száguldva végigrobogunk.

Ez tehát a második védelmi vonal; innen indul ki az utolsó ellenállás a közeledő ellenség feltartóztatására. Innen indul meg a csapatok utolsó kirohanása, mint valamikor Zrínyi Miklós hada Szigetvár falaiból Szulejmán szultán mindent elsőprő csapatai ellen...

„Nézzék meg a Niagarát!”

Végigjárjuk a töltéseket, amelyek hihetetlen gyorsasággal épülnek az uttest mentén. Egy kőrákason Djakov rendőrkapitány, a kivézenyelt rendőrszűt ügyel a rendre. Kürthy mérnök hozzánk lép:

— A védelmi vonalat a Vaskapuig építjük ki. Vasárnap már készen leszünk a munkával. Most még nem is érdekes! Nézzék meg inkább a Niagarát!

— Micsoda Niagarát?

— A Jozsimfoki áttörést. Ilyen érdekes zuhatagot csak a Niagaránál láttam! Erdemes elmenni!

Az autó befordult egy keskeny ösvényre s gyors iramban nekivágunk a laza töltésnek, Jozsimfok felé! Cikk-cakkos uton, hepehupás, göröngyös talajon csak nagynehezen vergődünk tovább. A textilgyárnál rabok dolgoznak. A felügyelő szívesen utbaigazít:

A Duna Apatinnál is áttörte a gátat

A gáttörés következtében a Duna 1 centimétert apadt

A folyammérnökségi hivatalban újabb riasztó hírekkel fogadnak.

Tegnap reggel 4 órakor a Duna Apatintól 15 kilométernyire Bogojevó felé áttörte a gátat és a beözönlő vízmennyiségek folytán 19.000 hold termőföld kerül víz alá. A gáttörés ugyanazon a helyen történt, mint két esztendővel ezelőtt. Ugyancsak tegnap törté a védműveket Osijek és Beli Monastir között, újabb rettenetes katasztrófát zúdítva Baranyára. Az ismételt gáttörések következtében Novoszé, Plavna és Vajska nem kerül ki a katasztrófától. A veszedelem óráról—órára nő s szinte beláthatatlan következményekre lehetünk elkészülve. A gáttörések következtében a Duna Noviszádnál valamelyest apadt. De 2—3 napon belül újabb áradás várható. Apatinnál tegnap az emelkedés csak 3 centimétert mutatott az előző nappal szemben. A vízállás következő:

Apatin 724, Bogojevó 782, Noviszád 644. A Tisza Sentánál 476 és Becsejnél 468 centiméter.

A jozsimfoki gáttörés következtében

a város sürgős segítséget kért a kormánytól.

A polgármester a tegnapi nap folyamán táviratot intézett a miniszterelnökhöz, a belügyminiszterhez és a hadügyminiszterhez, amelyben sürgős segély kiutalását kéri a második védelmi vonal kiépítéséhez. A távirat szerint az újabb áradás folytán 2000 hold termőföld van veszélyeztetve.

Információink szerint a hadügyminiszter

— Mehetnek egész bátran tovább! Már csak négy kilométer innen!

Befordulunk a töltésre, amely itt-ott keskeny, közvetlenül az áradó Duna mellett vezet el, helyenként pedig kényelmes országútnak tűnik fel.

Egy magános házhoz érünk, amelynek alapjait nyaldossa a víz. Egy parasztember nyugodtan, mitsem törődve az árral, rakosgatja szénáját és szárítgatja a napon. Libák és kacsák legelnek a puha mezőn; kutyák és macskák visítanak az ut mentén. Csendélet a halál portájánál...

Már csak tíz percnyire van innen a „Niagara!” Az autó imbolygó talajon robog tovább. Szinte érezzük, ahogy a pneumatik alatt süpped az omlós föld.

— Csak tessék bátran továbbmenni — kiáltja utánunk a magános ház lakója. Tegnap is erre ment a polgármester s kutyabaja sem történt.

Ez az érv hatott. Ha a polgármester ment erre, aki pedig még „nincs is kint a vízből”, mi is tovább mehetünk!

Már csak néhány perc és a mellettünk lágyan odasimuló tükörsima víz haragos smaragd zölddé változik. Szinte érezni, hogy közeledünk a kritikus ponthoz. S csakugyan, már csak néhány méter s a csendes, ártatlanképi víz démoni arcot ölt magára. Prűszkölő habok, fodros hullámok, habos tarajok csillannak fel előttünk.

A „Niagara” vizesése terül el szemünk előtt. *Hirtelen eséssel megszakad a töltés s a tátongó résen bömbölő robajjal, jülsikettő zajjal, fékeveszetten tombol az elemek félelmetes ereje! A romboló pusztítás, a pokol minden borzalma mintha itt adott volna találkát magának.* A töltés eltűnt, mintha leszeleleteik volna hiányzó függelékét; a résen pedig borzalmas erővel tódul be a víztömegek kiszámíthatatlan mennyisége a hatalmas terület medrébe, amely kiapadhatatlan szomjúsággal nyeli a hullámok rettenetes tömegét.

A töltés tulsó felén cigánygyerekek pecáznak. Társaik nevetnek, hancuroznak, fogócskát játszanak. Láthatólag örülnek a pompás látványnak és a nagyszerűen kináikozó alkalomnak. Hébe-hóba nagyot sercentenek a pusztító, romboló, halálhozó hullámsírba...

Műszaki közegeket, munkásokat, katonákat már nem látni. Feladták a küzdelmet és visszavonultak a második védelmi vonalba. Itt már nem akadt dolguk.

holnap Noviszádra ékezik és személyesen fogja ellenőrizni a védelmi munkálatokat.

Szerbiában is katasztrófális a helyzet.

A Kolubara kiömlött és a pusztító ár óriási károkat okozott. A Száva áradása folytán a Macsva rendkívüli veszedelemben forog. A Bisztrica áradása következtében Pecs mellett 50 ember a vízbe fullt, a rettenetesen pusztító jégeső pedig 18 embert ütött agyon. Uzsicán az áradás több házat döntött össze. Kragujevácon a jégeső az egész termést elpusztította.

Az árvíz sújtotta községek és városok sürgős segítségeket kérnek a kormánytól.

Beszűntetett vonatok

Az apatini áttörés következtében a Szubotica—Vinkovce vonal egy részén be kellett szűntetni a vasuti forgalmat. A szubotici vasútgazgatóság a Sombor—Dálja vonalon egészen beszüntelte a forgalmat, több vonalon pedig korlátozta. Szubotica és Kikinda között csak az 501, 502, 511 és 516 számú vonatok közlekednek, a Szubotica—Sombor közötti vonalon csak az 510, 511, 513 és 514 számú vonatok járnak, az 510 és 511 sz. vonatok a forgalom korlátozásának ideje alatt minden állomáson megállanak. Vinkovce és Dálja között az 510, 521, 514 és 513 számú vonatok. Dálja és Osijek között az 1216, 1218, 1221 és 1225, Bogojevó és Nova Palánka között pedig a 8612, 8613, 8614 és 8615 számú vonatok járnak. A Simplicon express is India—Noviszád—Szubotica vonalon közlekedik addig, míg a Dálja—sombori vonalon nem járhatnak vonatok.

Apad a Duna

Az apatini és noviszádi gáttörés Noviszádon már érezhető hatását ahol tegnap 5 centiméterrel esett a víz. Reggel még 644 volt a vízállás, délután négy órakor 640, este hat órakor pedig 639 cm. volt a víz magassága.

Tegnap reggel a víz állása a következő volt. Apatin 774, Bogojevó 728, Vukovár 674, Palánka 684, Noviszád 644 (este 639).

A Darányi telepen rosszabbodott a helyzet

A Darányi-telepre csütörtökön beörlt árvíz az elmúlt éjszaka folyamán új erőre kapott. Az erdőt ellepő sűrű cserjésben, hepehupás, náddal benőtt zombékban nehezen talál utat a víz és ez szerencse a szerencsétlenségben, mert az áradat lassu terjedése megkönnyíti a védelmi munkálatokat.

A víz szemmel láthatóan nagyobbodik itt is, ott is váratlanul fölcsilan a hitvány töltés peremén és új erőfeszítésre készíti a gátak fáradhatatlan őrseregét.

Nincs éjszakai pihenés a Darányi-telepen

Nem szabad kézlegyintéssel napirendre térni a felett a héroszi munka felett, amelyet a hétköznapi bajlódásából felvert telepi lakosság kifejt. Az első ijedség érhető kapkodását mára takarékosabb, de a munkateljesítmény szempontjából parányit sem fogyott rendíthetetlen kitartás váltotta fel.

Most már kizárólag a maga ügyének tekintti a telep magyarsága ezt a nem várt sorscsapást annál is inkább, mert az illetékes körök eddig a percig bizony nem sok részvétet tanúsítottak a telepi lakosságra szakadt nagy keserűség iránt.

Egy folyammérnök és összesen három kivézenyelt rendőr, meg néhány petróleumlámpa képviseli itt a hatóságot, no meg a homokzsákok, amelyek talán a hatósági tanácsadónál és a kénytelen-kelletlen munkaerőnél is nagyobb segítségére voltak ennek a pompás nekilendüléssel küzdő telepnek.

Husszonnégy óra óta üresen áll az árvíz-környéki szerény vályogházacskák tegnapelőtt még hangos, nótás szegénysége. Apraja-nagyja kiköltözött a gátra. Odajár most munkautáni éjszakai megpihenésre a családfo, akít elodázhatatlan foglalatossága megakadályozza abban, hogy kezemunkáját a gát emelésére ajánlja fel. Ott szoptatja pöttömnyi csecsemőjét az anya, amikor földhordás közben megpihenésre készíti a kis gyermek feltörő éhes sírásá.

És ott tölti néhány órás pihenőjét a vilamoskalauz, a városi tisztviselő, az iparos, hogy azután a köz javára végzett jótékony munka lelkesítő megnyugvással folytassa a mindennapi rendes robotolását.

Nyakigérő vízben felfedező utra indulnak a telepesek

A háboru ezer fogatagát átsínylódott katonaviselt férfinepség hamarosan beleélte magát ebbe az új szomorúságba. Egy-egy tapasztaltabb vezető irányítása alatt kisebb-nagyobb csoportok alakultak, amelyek azután maguk köré gyűjtik az asszonyokat és gyermekeket egy-egy munkarész elvégzésére. Egy ilyen különítmény a hajnali órákban nekivágott az erdőnek, hogy megkeresse azt a helyet, ahonnan az áradás tulajdonképpen elindult. A cserjészel, zombékkal benőtt erdőben helyenként nyakig elmerültek a vízben, de nem tágitottak és meg is találták azt a part-részletet, amelyen

néhány száz méternyi szélességben a megáradt Duna vize még most is szakadatlan zugással ömlik be az elöntött vidékre.

Erre a merész vállalkozásra azért volt szükség, mert rémhírek terjedtek el arról, hogy az áradat a futaki erdő felé húzódik és már az országutat fenyegeti elöntéssel. Ez a hírszélés szerencsére tulzottnak bizonyult, valóság azonban az, hogy a gyors gátépítéssel megkötött víz, más utat keres a lefolyásra és újabb áttöréssel fenyegeti az erdőmenti töltést.

A vészíre újra nekilendült a munka és rövidesen második százméter hosszú gátat emelt a sok dolgozó kéz. A víz egyébként hullámzásszerűen támadja a gátakat és a hajnali háromórás, meg a reggeli hat órai árhullám mintegy nyolcvan centiméterrel emelte a víz magasságát.

Kilakoltatott tanyák, elpusztult vetések

Az emberfeletti munka nem köthette le annyira a vizet, hogy itt-ott át ne szivárognon a töltés menedékein. Az elárasztott vetéseken, buzaföldeken állandóan emelkedik a víz állása és piszkos hullámai helyenként a dombhajlatokban épült házak falát is elérte. A szomszédok segítségével kiürítették a veszélyeztetett házakat, leszédtek tetejéről a piros cserepeket, nehogy a könnyen máló vályogfal összedőlése kárt tegyen bennük.

A víz alatt álló veteményeken, hagymaföldeken térdig érő vízben dolgoznak a gazdák hogy megmentsék télirezánt eledelükből azt, ami még megmenthető.

A házakat környező érsbevirult gyümölcsfák vastag törzsére hosszú láncra kötve itt is ott is csónak feketélik, hogy a most még humorosan ható szárazra vetettségéből hasznos segítségére legyen a rászorulóknak.

Az üres házakba néha visszatér az élet. Eledelért jönnek, vagy ivóvizet visznek virágos kantákból a gátak verejtékező dolgozóinak.

A gátakon néha egy két perce megmégáll a másfélnapos megfeszült munka. Simogató szemmel, bizakodó tüszkeséggel nézegetik, a tegnap még hasztalannak látszó életküzdelem teljesülésbe szökő munkáját. Aztán újra nekifeszülnek az izmok, földbe szánt az ásó, emelkedik a gát, gyengül a szennyes áradat kenyeret rabló ereje.

Pusztító árviz Stájerországban

Linzből jelentik: Tegnap pusztító felhőszakadás vonult végig az Enns vidékén és Stájerországban. Müllbachbanaegy hegyi patak annyira megáradt, hogy egy egész családot magával ragadott. Fernbergben a megáradt patak magával ragadott több házat. Egy úmármhelyt összes munkásaival együtt elsodort a sebes ár.

Elcsérélném az Epres egy szoba, konyhából ucca 58.-ik sz. alatt lévő álló lakásomat, ehhez hasonlóval. Cim: Epres ucca 58.

Csernoch elutazott Amerikából

Newyorkból jelentik: Csernoch János bíboros hercegprímás, a chicágói eucharisztikus kongresszus befejezése után meglátogatta az amerikai magyar telepek legnagyobb részét és visszatérése előtt Eördögh Elemér amerikai magyar plébános (volt futaki plébános) kalauzálásával megtekintette a Niagara vizesést is. Egy napi detroli tartózkodás után szerdán szállt hajóra és minden valószínűség szerint július 25-én érkezik Magyarországra, ahol nagyszabású fogadtatási ünnepséget terveznek tiszteletére.

— **Bachert háziőrizetbe helyezték.** Budapestről jelentik, hogy a vádtanács tegnap elrendelte Bacher Emil háziőrizetbe vételét. A vádtanács az orvosszakértők véleménye alapján rendelte el a háziőrizetet, mert Bacher olyan bajban szenved, ami aggkorára való tekintettel végzetes lenne reá nézve, ha továbbra is a fogházban maradna.

TÖLGYFAPARKETTA

mindenféle minőségben,
HORNYOLT TETŐCSERÉP,
valamint

I. SZERÉMI TŰZIFA

állandóan legolcsóbban kapható a

DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.

FAIPARI TÁRSASÁG

FATELEPÉN

NOVISAD

Telefon: 208. Örmény-ut
a vasúti hídhöz vezető úton, az ujonnan épülő
tözsdepalota mögött.

Fizetéscsökkenéssel akarja a kormány elkerülni a deficitet

Uzunovics tanácskozásai Rádics Pavleval. Pasics követe Beogradba érkezett Komoly helyzet Hercegovinában.

Beogradból jelentik: A politikai életben tegnap néhány fontos esemény történt, amelyek azonban háttérbe szorultak az árvíz-sújtotta területekről érkező jelentések következtében.

Tegnap reggel érkezett meg Karlsbadból dr. Kojics Dragutin, akit a radikális párt Pasics hívei küldtek a pártvezér meglátogatására. Kojics még a délelőtti folyamán elment a radikális klubba, ahol az ott tartózkodó minisztereknek és képviselőknek beszámolt Pasics állapotáról. Pasics Nikola jól érzi magát és két hét múlva Monte Carloba utazik hosszabb tartózkodásra.

Rádics Pavle tegnap délelőtti ismét felkereste Uzunovics Nikola miniszterelnököt és hosszabb ideig tárgyalt vele. Ez alkalommal állítólag a horvát paraszt párt azon követelését közölte a miniszterelnökkel, hogy Nikics Nikola erdőügyi miniszter mondjon le, a miniszterelnök azonban elutasította ezt a követelést. Rádics Pavle nem volt hajlandó nyilatkozni az Uzunovicsal folytatott tárgyalásról.

Uzunovics Nikola miniszterelnök délután két órakor, amikor a miniszterelnöki palotából távozott, a következő nyilatkozatot tette.

— Reggel több barátommal és munkatársammal tárgyaltam. Így Rádics Pavle urral is tanácskoztam adótvévényről.

— Rádicsék azt követelik, hogy egy újabb tárcát kapjanak és akkor napirendre térnek a Nikics ügy felett — vetette közbe egy újságíró.

— Ha ez így volna és ha így történné, akkor egy szép napon egy radikális sem lenne a kormánynak — válaszolta a miniszterelnök.

— Egy kevesebb taggal rendelkező párt, nem kérhet több tárcát.

Tárgyalások az árvíz ügyében

Az árvíz ügyében is tárgyaltak tegnap. Trifkovic Márko parlamenti elnök felkereste Uzunovics Nikola miniszterelnököt és dr. Perics Ninko pénzügyminisztert, akikkel az árvízkárosultak segélyezéséről tárgyalt. A tanácskozáson megállapodtak arra vonatkozólag, hogy a kormány újabb nagyobb hiteleket fog a károsul-

tak segélyezésére bocsájtani. Délben a kormány tagjai konferenciát tartottak, amelyen ismét a segélyezésről tárgyaltak.

Délelőtt Jankovics udvari marsall a király megbízásából érdeklődött a miniszterelnöknél az árvíz iránt és közölte Őfelsége azon óháját, hogy minél messzebbmenőleg támogassák a károsultakat.

A délutáni tárgyalások

Kojics Dragutin tegnap délután Zsvikovics Lyubával, dr. Markovics Lázával, Mihajlovics Lyubával és Dragoviccsal tárgyalt. Ez alkalommal Pasics utasításait közölte velük arra vonatkozólag, hogyan kell eljárni a beogradi községi választások alkalmával a Bobics-Maximovics harc kapcsán, továbbá milyen magatartást tanúsítson a párt az Uzunovics kormánnyal szemben a Rádics párt legutóbbi határozataival kapcsolatban. Pasics arra vonatkozólag is küldött utasítást, hogy augusztus 15-ig a szerbiai és montenegrói községi választások megtartásáig feltétlenül támogassák a kormányt.

Délután Rádics Pavle felkereste Uzunovics Nikola miniszterelnököt s tárgyalt vele. A tárgyalás összefüggésben állott Nikics pártjának megalakulásával.

A hercegovinai helyzet

Ivanisevics hercegovinai képviselő tegnap szokatlanul erélyes hangú levelet intézett Uzunovics Nikola miniszterelnökhöz. Ebben a levelében súlyosan megvádolja a hercegovinai hatóságokat, amelyeknek a magatartása rablóbandákba kergeti a legtekintélyesebb polgárokat. Felszólítja a miniszterelnököt, teremtse rendet Hercegovinában, mert különben semmiért nem vállal felelősséget.

Takarékoskodás

Perics Ninko pénzügyminiszter tegnap délután dolgozta ki az állami alkalmazottak és nyugdíjasok fizetéscsökkenéséről szóló javaslatot. Eszerint az I. kategóriába osztottak fizetéséből 30 százalék, a II. 20 százalék, a III. 10 százalékot vonnak le. A javaslatot ma fogja a minisztertanács elé terjeszteni a pénzügyminiszter. A kormány ilyen módon akarja az esetleg mutatózó deficitet elkerülni.

Balla Aladár a magyar királykérdésről

Budapestről jelentik: A Mai Nap című lapban Balla Aladár, volt miniszter, volt újvidéki főispán, hosszabb nyilatkozatot közöl a királykérdésről, amelyben azt fejtegeti, hogy a magyar legitimisták kinos ellentétbe kerültek a lequitoi udvarral. Balla ezt a felfogását arra alapítja, hogy az osztrák legitimisták hivatalos lapja egyik legutóbbi cikkében azt írja, hogy gróf Károlyi Józsefet senki sem jogosította fel az uralkodó család tagjai közül olyan kijelentés megtételére, mintha az uralkodó család át volna hatva a magyar nemzeti királyság gondolatától. A helyzet tisztázása céljából jó volna, ha a legitimisták a magyar közvéleményt

felvilágosítanák arról, hogy mikor jelentette ki akár az elhunyt Károly király, akár Ottó főherceg, illetőleg törvényes gyámja a királynő, hogy a Habsburg ház törvényei hatályukat veszítik és a magyar trón elfoglalása esetén, azokat érvényteleneknek fogják nyilvánítani. Mikor mondott le Ottó főherceg, illetve Zita királynő, az osztrák császári trónra vonatkozó jogigényéről. Az osztrák legitimista lap cikke azt is kijelenti, hogy gróf Károlyi József kijelentései semmiesetre sem tekinthetők hivatalos kinyilatkoztatásoknak, mert az nem más, mint gróf Károlyi és szűkebb társaságának egyéni politikai felfogása.

Tovább zuhan a francia és belga frank

Franciaországban ellenőrzik a devizakereskedelmet

A francia frank tegnap Zürichben ismét 70 ponttal, a belga frank pedig 40 ponttal esett. A belga frank folytonos esése miatt tegnap négy hollandi bankár öngyilkos lett, akik a belga frank emelkedésére spekuláltak.

Caillaux tegnap délután terjesztette a parlament elé szanálási javaslatát. A párisi sajtó szerint a kamara minden valószínűség szerint elfogadja azt, annál inkább, mert a belga parlament a szocialisták szavazataival együtt felhatalmazta a kormányt, hogy hat hónapig törvényerejű rendeleteket adjon ki, amelyek a frank árfolyamértékének javítását célozzák.

Caillaux tegnap fogadta a francia bankok

vezetőit és tárgyalt velük a deviza- és értékpiacon helyzetéről. A pénzügyminiszter felszólította a bankigazgatókat, hogy devizákat csak indokolt esetben vegyenek. A kormány szigorú ellenőrzést fog életbe léptetni a devizavásárlásban.

A „SLAVIJA“ könyvkereskedés

a görög keleti székesegyházzal szemben van!

TÉGLÁT

elsőrendű, kaphat minden mennyiségben legolcsóbban
Krajačević fatelepén,
Novisad. — Telefon: 165. 3987-1-30

FEKETE LAJOS

Csodálom

Csodálom a pirosan lázadó hajnal,
a sápadtra fáradt naplementét;
a barna robotos emberarcot,
kenyérért a bizonytalan harcot:
Csodálom.

Csodálom
a zugó záport, a nyári fergeteget,
a zengő, árnyas, hűs rengeteget;
csodálom az ősz:
életes diófák rőtrebarnult lombját,
lehullt falevelek sárga-vörös dombját.

Csodálom a telet,
téli éccakába füttyürésző szelet,
szegény verebeket
fagyos országuton feszületek felett;
csodálom a rut
és mégis oly kiszabott Életet;
a multat, a jelent és a jövőt,
csodálom, hogyha még megérek két hetet:
Csodálom.

Csodálom
az Istent és tört mivét: az Embert,
— ki hisz a csodáknak; —
csodálom magamat, kit oly nagyon megvert,
csodálom, csodálom . . .

1926. Július 17. Szombat

Római katolikus: *Elek*. Protestáns: *Elek*.
Görög keleti: *(jul. 4.) Krétai András*. A
nap kel reggel 4 óra 19 perckor, nyugszik
19 óra 52 perckor. A hold kel 11 óra
38 perckor, nyugszik 23 óra 34 perckor.
Apoló mozi: Centaur asszonya.

Időjárás: (A petrovaradni katonai meteorológiai állomás jelentése) Általában borús idő volt, hazánkban sok esővel, Bácskogradisten felhőszakadással (36 mm.) A hőmérséklet általában esett különösen Németországban.

Időjóslás: Továbbra is változékony idő várható északnyugaton viharral. A szelek megerősödnek és északi irányt vesznek. A hőmérséklet észak-déli irányban esni fog. Noviszádon változékony idő várható, mérsékelt északnyugati széllel, 17—27 C° hőmérséklettel.

— **A román király átutazott Noviszádon.** Ferdinánd román király tegnap este hat órákor különvonaton Noviszádon keresztül Blédbe utazott. A román király különvonata csak néhány percig állott a noviszádi állomáson.

— **A katolikus női liga szombaton,** 17 én délután 5 órákor ülést tart a beltéri kath. körben.

— **A francia elnök kitüntetése.** Párisból jelentik: Briand és Primo de Rivera ma délután aláírták a marokkói egyezményt. Doumergue elnök ma kihallgatáson fogadta Primo de Riverát, aki átnyújtotta a spanyol király által adományozott aranygyapjas rendet.

— **Leégett egy erdélyi magyar falu.** Kolozsvárról jelentik. Két évvel ezelőtt az egész magyar sajtót bejárta az a riasztó hír, hogy Zetalaka tűzvész áldozata lett. A tűzvész szerencsétlen áldozatainak felszegélyezésére a Magyar Párt széleskörű társadalmi akciót indított, amely igen szép eredménnyel járt. A község dolgos lakosai azonban még be sem fejezték az újjáépítés munkáját, mikor újabb tűzvész keletkezett Zetalakán. Tegnap éjjel kigyulladt az egyik jómódu gazdálkodó istállója és a tűz rövidesen átterjedt a szomszédos épületekre. A vízhiány lehetetlenné tette az oltási munkálatokat és hamarosan 80 ház állott lángokban. Újabb jelentés szerint a tüzet még nem lehetett eloltani. A kár már eddig is felbecsülhetetlen.

— **Idegenforgalmi konferencia Prágában.** Prágából jelentik: A nemzetközi idegenforgalom emelésére, valamint az utazás megkönnyítésére, a nemzetközi idegenforgalmi érdekeltségek Prágában értekezletet tartottak. A konferencia foglalkozott az utazással kapcsolatos, valamint az utlevélkönnyítések problémáival. Valamennyi résztvevő annak a véleményének adott kifejezést, hogy az utazási lehetőségeket meg kell könnyíteni. Dr. Jakab László és Tábori Kornél, a magyar idegenforgalmi társaság hivatalos képviselői meghívták a résztvevőket Budapestre a Szent István ünnepségekre és a szeptember végén a nemzetközi szállodatulajdonosok által Budapesten megtartandó értekezletre.

— **Faszükséglet.** A Jugoszláviai Grafikai Munkások(nők) Szervezete Noviszádi fiókjának szüksége van 150—180 öl l. osztályú bükkfára hasábban (dorong nélküli). Felhívtnak a t. fakeskedő urak, hogy ajánlataikat legkésőbb július hó 25 ig a fenti egyesületnek (Savez Grafičkih Radnika-ca Podružnice Novisad, Laze Telečkog ul. 25) államnyelven írva beküldjék. A borítékon feltüntetendő, hogy „faajánlat”.

— **Dr. Klucka György** 3 hetes külföldi tanulmányutra távozott.

— **Felmentettek három temerini vádlottat.** Három temerini nő állott vádlottként tegnap a noviszádi törvényszék büntetőtanácsa előtt, a 18 éves Gyuráki Boris, az 58 éves Gyuráki Verona és Sánta Anna temerini születésű. A három nőt tiltott műtét végrehajtásával vádolta az ügyészség, a tárgyaláson azonban ezt nem sikerült bizonyítani, ezért a bíróság felmentette a vádlottakat.

— **Vukov Lukácsot eszméletlenül találták egy budapesti uccasarkon.** Budapestről jelentik: Pénteken reggel hat órákor az Aradi- és Csengeri-ucca sarkán a járőrök egy eszméletlen, több sebből vérző férfit találtak. Figyelmeztették a rendőrszemet, akinek intézkedésére az eszméletlen embert a Rókus-kórházba szállították. A kórházban megállapították, hogy az illető Vukov Lukács a szubotícai Hirlap volt szerkesztője, aki legutóbb a budapesti, időközben már megszűnt „Szózat” című lapnál dolgozott. Fején több botütéstől eredő sebből vérzett. Vukov hamarosan magához tért, de nem tudott sebeinek eredetéről felvilágosítást adni. Elmondotta, hogy este egy barátjával volt együtt egy vendéglőben. Hajnalig ittak, majd hazafelé indult a MOVE épületében levő szállására. Nem tud arról, hogy megtámadták volna, egyáltalán nem emlékszik, hogy mi történt vele az éjszaka. A rendőrség megindította a nyomozást. Vukov állapota súlyos.

— **A mostoha borzalmas családirtása.** Bukarestből jelentik: Borzalmas családirtás történt a romániai Balcauti faluban. Grigorie Mahoveanu földmives már évek óta vadházasságban élt Pterusin Tarinával, akinek első urától három gyermeke volt. Az utóbbi időben a közös házastársak között a gyermekek miatt állandó civakodás és veszekedés kezdődött, amely tegnap éjszakára aztán borzalmas gyilkossághoz vezetett. Tegnap reggel Mahoveanu azt a parancsot adta az asszonynak, hogy azonnal kergesse ki a házból a gyermekeket, akik többet ne kerüljenek az ő szeme elé. Az asszony kénytelen volt eleget tenni a férfi határozott kívánságának és az anyjához küldte három gyermekét. Mahoveanu aztán munkába ment. Este haza jövet ismét otthon találta a három gyermeket, akiket nagyanyjuk visszaküldött. A mindenre elhatározott férfi ekkor vett egy baltát és bejelentette az asszonynak, hogy most beváltja fenyegetését és kiirtja az egész családot. A félholtra lődött anya kétségbeesetten rimánkodva vetette rá magát a megdühödött férfira, aki azonban ledobta magáról az asszonyt és négy hatalmas ütést mért a földön fetregő szegény nő fejére, aki szörnyethalt. Borzalmas tette után egymásután maga elé parancsolta az iszonyatos gyilkosságnak tanuivá lett három gyermeket, akiket egyenként lemészárolt. A vérfagyasztó sikolyokra aztán figyelmesek lettek a szomszédok, de mire betörték a szoba ajtaját, már vérben fetregve feküdtek mind a négyen. A csendőrség letartóztatta Mahoveanút, aki rohogva dicsekedett el iszonyatos tettével a csendőröknek.

— **A Novisadi Kath. Olv. és Gazdakörben** általános közkívánatra ismét leadják július 18-án, vasárnap a *Kicsereált völegény* 3 felvonásos énekes népsziművet. Számozott ülőhelyekről gondoskodva. A jegyek vasárnap délelőtt már előre válthatók a körben.

— **Bánffy Miklós hűségesküje.** Bucarestből jelentik, hogy gróf Bánffy Miklós tegnap letette a hűségesküit. Utána Sinajába utazott, ahol a királyi pár kihallgatáson fogadta.

— **Előállítás a Persián elleni merénylet ügyében.** Budapestről jelentik. Ma délután a főkapitányságon előállítottak egy fiatal embert, akit a Persián Ádám ellen megkísérelt bombamerényletben való részvétellel gyanúsítanak.

— **Egy angol tengernagy halálos autóbalesete.** Londonból jelentik: Milley ellentengernagyot tegnap halálos autóbaleset érte. Az ellentengernagy autója belefordult egy utmenti árokba, az ellentengernagyot holtan húzták ki az autóról.

— **Elveszett egy pénztárca** háromszáz dinárral és több irattal a Vasut uccától a Darányi-telepen levő régi katonai lőtérig terjedő útvonalon, kérjük a becsületes megtalálót adja át a tárcát szerkesztőségünkben.

— **Csalók kifosztottak egy olasz zeneszerzőt.** Rómából jelentik: Marai Roselli, akinek szimfóniáját Firenzében és más városokban nagy sikerrel adták elő, egész estét betöltő operát komponált s az opera előadási jogát átruházta a Fonte-testvérekre, akik azt ígérték, hogy pompás kiállításban és betanítással fogják színre hozni a művet. Ettől fogva a két testvér rövid idő alatt 400.000 lírát csalt ki Maria Rosellitől s mikor a pénz elfogyott, egész berendezését, ritka becsü mügyűjteményt, közte nagyértékű festményeket és antik butorokat szedték el a zeneszerzőtől, mind azzal az ürüggyel, hogy így fényesebb lesz operájának a kiállítása. Mikor Maria Roselli megtudta, hogy csalók karmai közé jutott, veronállal megmérgezte magát és most súlyos ebtegen fekszik a kórházban.

— **Harisnyát lopott a piacon.** Tegnap délelőtt három cigánylány alkudozott Mayer Terézia piaci árus standjánál és harisnyát akart vásárolni. Amikor Mayerné kirakta az árut a polcra, az egyik cigánylány egy tucát harisnyát a köténye alá rejtett és el akart távozni. Mayerné azonban észrevette a lopást és rendőrt hívott, aki a tolvaj cigánylányt előállította. Itt kiderült, hogy a rovottmultu cigánylány lelkét már több bűn terheli. Letartóztatták.

— **Alacsonyok a napellenzők az üzletek előtt.** Több oldalról panaszos leveleket kapunk, amelyekben a panaszosok élesen kifakadnak az üzlethelyiségek napellenzői ellen. Számos üzlet előtt ugyanis olyan alacsonyra eresztik az ellenzőket, hogy a járőrök rendszerint az orrukat ütik be, legjobb esetben pedig a kalapjukat verik le a váratlan karamból következtében. Ugy tudjuk, hogy a napellenzők magassága a földtől 2 méterben van megállapítva, de a kereskedők nem nagyon törődnek a distanciával, idővel pedig amugy is engednek a szövetellenzők és lefelé süllyednek. A főkapitány figyelmét hívjuk fel erre a körülményre és sürgős intézkedést kérünk a renitens napellenzők ellen.

— **Akit a jazz-muzika ölt meg.** New-Yorkból jelentik: Különös körülmények között halt meg Nicola Corvielle angol zeneszerző, aki néhány nappal ezelőtt Newyorkba érkezett, ott élő fiának látogatására. A 80 éves angol muzikus néhány nappal megérkezése után egy Coney Islandban levő tánchelyiségbe ment, amelyben egy hamisítatlan amerikai jazzband szolgáltatta a zenét. A véletlen folytán a zenekar Corvielle egyik jazz-bandra áttranszponált szerzeményét játszotta, amelyre az agg zeneszerző allg ismert rá. Amikor a borzalmas zenebonában mégis arra ébredt, hogy az ő szerzeményét éktelenítették ennyire el, nagyfokú felindulás vett erőt az öreg emberen, fölugrott és izgatottan az asztalra csapva így kiáltott: „Fölháborító, amit ez a zenekar csinál”, majd hirtelen a szívéhez kapott és szélütéstől érve, holtan rogyott a földre.

— **A Revü legújabb** (huszonkettedik) száma ma jelent meg a következő gazdag és érdekes tartalommal: Csuka Zoltán: Az Isten malmaiban. Lovász Károly: A szerző. Réthy Vilma két verse. Voss Frigyes: Erő és szépség. (Hogyan őrizhetjük meg fiatalságunkat?) Tamás István: Levél egy fiatal költőhöz. Mérő Margit: Itt vannak a leghosszabb napok. Hayn Béla: Hiábavalóság. Mesterházy Ambrus: Töbörözz magyar színtársulatot. Kabaréest a szubotical Népkörben. Gazdag film-kosmetika és sok sportrovat. Kapható mindenütt.

— **Dr. Schönberger József** orvos szabadságáról visszatérve, ezentúl Željeznička ul. 12. alatt rendel.

— **Ukrániát egy amerikai cég elektrifikálja.** Newyorkból jelentik: A szovjetkormány szerződést kötött a Hugh L. Cooper céggel, amelyet egész Ukrajna elektrifikálásával bízott meg. A cég által elvállalt hatalmas vállalkozáshoz hasonló ezen a téren még nem volt Európában.

— **Wembley építik ki az angol sport centrumává.** Londonból jelentik: James White, aki a gondnokság alá helyezett Sir Thomas Beshan hatalmas vagyonát kezeli, egy félmillió font sterlingért megvette a Wembleyben levő valamennyi kiállítási épületet és a Stadiont. White a kiállítási épületeket, a Stadiont és az építmények körül fekvő nagy területeket a legkülönbözőbb sportágakhoz üzemeltetésére alkalmas telepekre akarja kiépíttetni s ezzel új sportcentrumot akar alapítani a sportoló szigetország részére.

— **Hegedű és zongora órákat ad** Ugrav Lajos nyug. polg. isk. tanár Zrínyi Petár u. 29. szám.

— **Elutazott Angliából a spanyol királyi pár.** Londonból jelentik, hogy a spanyol királyi pár tegnap elutazott Londonból. A pályaudvaron az angol király, királyné és a walesi herceg jelentek meg a spanyol királyi pár búcsúztatására.

— **Beogradi diákok tanulmányutja Budapesten.** Julius végén harminc ötdéves beogradi orvos dr. Jovanovic György orvoskari dékán vezetésével budapesti tanulmányutra utazik, az ottani orvosi és tudományos intézetek tanulmányozására. A beogradi orvosok három napig maradnak Budapesten.

— **Elektromos jégszekrény.** Legújában — persze Amerikában — rendkívül praktikus találmányt adtak át a forgalomnak. Egy elektromosan hajtott jégszekrényről van szó, amely egyúttal kis miniatűr jéggyár és bármikor üzembe hozható. Az ammoniakos jéggyártáson alapszik és úgy van szerkesztve, hogy a kis motorral hajtott kompresszorral összeköttetésben álló hűtőrendszer a jégszekrény egyes rekeszeit hűti. Ha szükség van a hűtésre, egyszerűen bekapcsolható az áram, mire néhány perc múlva tetszés szerinti hőmérsékletre hűl le a jégszekrény belseje. Ha pedig arról van szó, hogy az eltett tárgyak például egy napig hidegen maradjanak, a szekrény tetején elhelyezett automatikus hőmérsékletszabályozóval a kívánt hőmérséklet beállítható. Ez úgy működik, hogy egy higanyoszlop az esetben, ha a hőmérséklet emelkedik, önműködőleg beállítja az elektromotort és a kompresszor működésbe jön. Ha a hőmérséklet így annyira lecsökkent, hogy a kívánt pontot elérte, az áram újból kikapcsolódik. Így megy ez folyton és a hűtésre betett tárgyra tetszés szerinti hideg hat. A hőmérséklet lecsökkenthető —12°-ig, de úgy is szabályozható a készülék, hogy +5° legyen a meleg benne. Ez különféle anyagok, hús, zöldség, gyümölcs stb. eltevésénél fontos, mert minden egyes anyagnál más és más hőfokot kell betartani. A kompresszor töltése éveig tart és a gép kezelése is egyszerű.

— **A budapesti kommunistáper.** Tegnap folytatták Rákosi Mátyás volt népbiztos és társai bűnügyének tárgyalását. A vádlottak nagyrésze tagadta bűnösségét. Rákosi Mátyás és Bozoki Lajos illetlenül viselkedtek a bírósággal szemben, amiért az elnök két napi börtönnel és kemény fekhellyel szigorított magánfogsággal sújtotta. A tárgyalást hétfőn folytatják.

— **Egy asszony, aki öngyilkosságra csábít.** Budapestről jelentik: Egy öngyilkossági ügygel kapcsolatosan tegnap egy asszony jelent meg a rendőrségen és feljelentést tett egy titokzatos nő ellen, aki eddig három férfit vett rá, hogy vele együtt öngyilkosságot kövessen el. A férfiak elpusztultak, de a nőnek egyetlen esetben sem történt baja. A rendőrség megindította a nyomozást abban az irányban, hogy a fantasztikus feljelentésnek van-e valami alapja.

— **A „Labud” helyihajó menetrendje.** A Noviszád és Kamenica között közlekedő Labud helyihajó legújabb menetrendje a következő. Kamenicáról indul: 3:30, 5:15, 7:15, 9:15, 11:15, 13:45, 15:30, 17:40 és 19:30. Noviszádról indul: 4:30, 5:50, 7:45, 8:45, 10:45, 12:45, 14:45, 16:30, 18:30 és 20 órakor. Vasár- és ünnepnap szükség szerint külön járatott is indítanak.

SPORT

Az árvízveszedelem miatt elmarad a Dusán Szilni noviszádi vendégszereplése

A Zemuni ASK és a Verbászi SC játszik vasárnap Noviszádon

Az utóbbi napokban katasztrófálissá vált árvízveszedelem, a noviszádi futball vasárnapra tervezett programját is megváltoztatta. A NAK pályai hatósági felszólításra ki kellett üríteni és minthogy a nagy vízáradás miatt a Dusán Szilni utazása is nagy nehézségekbe ütközött volna, a NAK—OSKV versenyrendezés lemondta a vasárnapi mérkőzést.

Az ily módon szabaddá vált terminust ügyes fordulatossággal a Rádnicski és a Makkabi vezetősége használta fel.

A Rádnicski a jóképességű ZASK-ot látja vendégül. A zemuni akadémisták, mint a város bajnokai, igen jó összeköttetésük révén állandóan játszanak a főváros csapataival és ennek köszönhetik, hogy legújában igen nagy fejlődésen mentek keresztül. Végig verték a Szerémség és Bánát csapatait az elsőosztályú Jedinstvóval pedig eldöntetlenül játszottak. A Rádnicski Breznikkel és Huzerrel megerősített csapatával veszi fel a küzdelmet.

Ezt a mérkőzést 6 órai kezdettel a Verbászi SC játéka követi a reorganizált Makkabival, a verbásziak a szubotical hajnokság negyedik helyezetjei, mint jó vidéki csapat ismeretesek. A Voss tréner kezei alatt erősen feljavult Makkabinak, ha jól akarja megállni a helyét, komolyan kell küzdenie. A Makkabi esélyeit nagyban növeli, hogy kapujában a Wienből hazaérkezett Hajos fog játszani, de a verbásziak is megerősödtek a külföldről hazatért, vakációzó játékosokkal.

A DUNA VIZÁLLÁSA

Julius 3-án d. e. 8 órakor	—	630
Julius 3-án délben 12 órakor	—	628
Julius 4-én reggel 8 órakor	—	620
Julius 5-én " 8 " "	—	610
Julius 5-én délután 2 órakor	—	608
Julius 6-án reggel " " "	—	604
Julius 7-én " " "	—	604
Julius 8-án " " "	—	606
Julius 9-én " " "	—	613
Julius 10-én " " "	—	618
Julius 11-én " " "	—	623
Julius 12-én reggel 8 órakor	—	628
Julius 12-én délben 12 órakor	—	629
Julius 12-én délután 3 órakor	—	630
Julius 13-án reggel 8 órakor	—	633
Julius 14-én reggel " " "	—	638
Julius 14-én délután 4 órakor	—	640
Julius 15-én reggel 8 órakor	—	644
Julius 16-án " " "	—	642

TÖZSDE

A dinár árfolyamai
 Bécs 1250.— Prága 60.11
 Budapest 1259.— Zürich —

Julius 16	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.125	—	—	177 —
Zürich	—	1096 25	1096 7/8	1937.50
Newyork	516 25	56 55	56 59	—
London	25 11	275.50	275.55	486 3/4
Paris	12 18	134 —	139 —	236 50
Milano	19 36	191 50	192 25	336 7/8
Prága	—	167.70	167.90	296 25
Berlin	—	1350 —	1350 50	—
Budapest	—	796 —	—	—
Brüsszel	11.75	135 —	—	231 —
Bécs	—	800 —	800 3/8	—
Bukarest	—	26.50	—	—
Amsterdam	—	—	—	—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicago terménytőzsde
 1926 július 16, 19 óra

Buza	Julius	Tengeri	
Julius	144 25	Julius	—
September	143 1/8	September	82 5/8
December	146 50	December	84 5/8

Irányzat: buza, tengeri állandó (AVALA)

Noviszadi terménytőzsde
 1926 július 16. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai szokvány d. k. 310 (1 vagon), bánáti Veliki Beckserek d. k. 305 (1 vagon), bánáti új VIII. Béga hajón r. k. 265 (3 vagon), Tengeri, bácskai d. k. 190 (7 vagon), bácskai franko Noviszád d. k. 195 (5 vagon), bácskai franko B-Bród d. k. 210 (2 vagon), szerbiai, sárga dunai hajó r. k. 180 (4 vagon). Liszt, bácskai 100 százalék d. k. 380 (1 vagon), nullás kombinált bácskai d. k. 500 (1 vagon). Buzakorpa bácskai jutásában d. k. 127 50 (1 vagon). Irányzat: változatlan.

Novisadi értéktőzsde
 1926 július 16.

1921. évi 7 százalékos beruházási kölcsön 72—74, 2 1/2 százalékos állami hadikárterítési járadéksorsjegy 304—306. Iparbank 135. Városi jódozfürdő 50.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és visszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Olcsó bélyegek

50%-al a katalógus-áron alul egyes darabok- vagy sorozatokban kaphatók. Ugyanott sok szép magyar és német könyv eladó.

Közelebbi cím a kiadóhivatalban.
 297—1—2

APOLLÓ CENTAUR ASSZONYA
 július 17. és 18-án:

Filmregény a szenvedélyes szerelemről 7 felvonásban.

Főszereplők: ALLEEN PRINGLE, JOHN GILBERT és ELEONOR BOARDMAN.

APRÓ HIRDETÉSEK

HÁLÓSZOBA világos [Jávoria] és egy fényezett **EBÉDLŐ SZEKRÉNY** eladó. Kralja Aleksandra 8. I. em. 359-1-6

FÉRFI Singer-varrógép és 1 motorbicikli olcsón eladó Bana Jelašica (Mikes Kelemen) ucca 6.

KÉT-HÁROM SZOBA, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakást keresek azonnalra. Ugyanők díjaztatnak. Cim a kiadóban. 394-1-2

ELADÓ egy nagy jég-szekrény, 1 nagy konyhaszekrény, 1 hálószoza, 1 ruhaszekrény, 1 kanapé, több mechanikai gép és egy pár új sárga lószerszám Futoski put 70. sz. Ugyanitt egy hölgy részére butorozott szoba **KIADÓ** és egy nagyobb helyiség műhelynek vagy raktárnak. 167-1-4

ELADÓ egy hasas anyadiszónó. Daranyi telep 123b

GALAMBGYÖRÖK eladók. Cim a kiadóban.

HIRDETÉSEK

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete
Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Villamos motorok,

dinamók javítását és tekercselését, világítás, csengő, telefon, moziberendezéseket, rádió és autoakkumulátorok javítását, töltését és minden e szakmához tartozó munkát a legpontosabban és legolcsóbb árban vállalunk.

Peikert és Neurohr

elektrotechnikai és mechanikai vállalkozók Novi Sad, Primorska (Vásár) u. 21. — Speciális szakmühely. 3762-1-0

FOJT

Gyönyörű párisi kalapformák megérkeztek! Vidékiek 6 óra alatt kielégítve!

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Az egész Tiszamentén rajongó szeretettel olvassák

— KOVÁTS ANTAL —
A SZIV HURJAIN

című verses kötetét. Egyszerű versek ezek a szó modern értelmében, de egy mélyen érző poetaszív őszinte megnyilatkozásai. A verses kötet megmaradt példányai kaphatók a „Delbácska” kiadóban.

Ára 30.— Dinár.

Jó karban levő használt

írógépet
és egy kerékpárt

vennénk. „ALBA” Željeznička ulica 54. 393-1

Pénzt és időt takarít meg,

ha szükségleiteit, u. m. autók, hintók, steier kocsik, valamint lovasalások stb. L. Muzičkog (Jenő herceg) u.1. szám alatti műhelyemben készítetteti el. Becsérték régi kocsialkatrészeket újakra. — Tisztelettel

Eiler Henrik, kovács-mester.

Ugyanitt 2 jőházból való fiu tanoncnak felvétetik. 141-1-13

Üzemképes 15 H. P.

szivógázmotor

eladó.

Gausz János

Novi Sad, Futoski put 66. szám alatt.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

cipésműhelyt nyitottam a Wagner-palota udvarában.

Kérem ismerőseimet és jóakaróimat, hogy megrendeléseikkel és javításokkal is felkeresni szíveskedjenek. Tisztelettel

Heintzl Rudolf

a volt Ivosevics cipőkereskedő üzletvezetője. Elsőrendű munkák. — Gyors és pontos kiszolgálás. Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik.

HITÉLET

magyar katolikus folyóirat. — Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete
NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb árakon.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

A Novisadi Katolikus Olvasó- és Gazdakör

Epres-ucca 18. sz. saját helyiségében július 18-án vasárnap este szinre hozza Monostori Károly,

A kicserélt vőlegény

(Utolsó kenet)

eredeti népszínmű dalokkal, 3 felvonásban
Rendező: Diener Gyuszi

SZEMÉLYEK:

Tudó Gáspár, módos gazda és korcsmáros	— — — — —	Gellért Ferenc
Éva, felesége	— — — — —	Mazány Magda
Füzi Eszter, nevelt leányuk	— — — — —	Schimeticch Tuli
Bencsi Józsi, urasági számadó juhász	— — — — —	Csapó Lajcsi
Mikó Pali, nevelt fia, fiatal parasztgazda	— — — — —	Németh Feri
Pogány Lóczy, csendbiztos	— — — — —	Leichtner Miklós
Héja	— — — — —	Siket István
Darázs	— — — — —	Andricsek János
Bertleff, gazdag orosz paraszt	— — — — —	Móricz János
Szima, a fia	— — — — —	Lépes Mariska
Ko'ompár Zsófi	— — — — —	* * *
Lojzika, fia	— — — — —	Pollermann Béla
Seifenduft Aron, révbérlő	— — — — —	Lepár András
Citera, a község dobosa	— — — — —	Pilcz Nándor
Gangos, mezőbíró	— — — — —	Andricsek István
Lógós, kisbíró	— — — — —	Székely János
Peti, szolgáló	Tudóéknál	Dobolka Annuska
Vica, szolgáló	— — — — —	Mayer János
Fige	cigányzenészek	Garay József
Csicsó	— — — — —	Kakucska István
1-ső	cigányzenész	Babarczy István
2-ik	— — — — —	* * *
1-ső	— — — — —	* * *
2-ik	csendlegény	* * *
3-ik	— — — — —	* * *

Nép. Történik egy nagyközségben a közelmúltban. Az előadás után tánc reggeli, melyre a kör tagjait és azok vendégeit tisztelettel meghívja a

RENDEZŐSÉG.

Felvétel
a szegedi Szent Erzsébet-Otthonba

A szegedi katolikus nővédő egyesület Szegeden, Korona u. 18. sz. székházában 40 növendék részére berendezett internátusba való felvételért folyó évi augusztus hó 31-éig lehet az egyesület elnökségéhez intézett kérelemben fordulni.

Felvételért a szegedi Ferencz József tudományegyetem bármely fakultására beiratkozott, valamint középiskolai rom. kath. vallású női hallgatók jelentkezhetnek.

A felvétel 10 hónapra szól. Az ellátási díj havi 850.000 korona, külön szobában pedig (két növendék egy szobában) havi 950.000 korona. Az ellátási díjért napi négyzeri étkezést, lakást, fűtést, világítást, mosatást, fürdést és kiszolgálást kap a növendék.

A növendékek vallásérköcsi nevelését és családi irányu gondozását a fenntartó egyesület biztosítja.

Részletes felvilágosítást készséggel levélben is ad az egyesület elnöksége Szeged, Korona u. 18.

Keresek

intelligens jó férfi masszört hetenkint háromszorra, jó javadalmazással.

Jelentkezni lehet: Duna ucca 4. a házmesternél.

Használt, de jókarban levő
írógépet

latin betűkkel, megvélre keresünk. Ajánlatok Schmolka hirdetőirodájához, Novisad Futoski put 2. küldendők. 373-1-2

BUTORT:

ATLASZ D. D. butor és faárugyárban, NOVISAD

Hálószoza, Ebédlő és Irodaberendezést stb.

elsőrendű, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig nagyban és kicsinyben

mindenkor olcsóbban vásárolhat, mint bárhol és a legkedvezőbb fizetési megkönnyítéssel